Quickscan Natuurwaardenonderzoek

Blomweg 1 te Ouddorp

In het kader van de Wet natuurbescherming

Nr. 146910/Z/18/145284
Bijlage (Inkomend)
Z0960BCD3AB
Inkomend
18 januari 2018

NATUURBANK OVERIJSSEL

Colofon

Quickscan Natuurwaardenonderzoek Blomweg 1 te Ouddorp

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door:	Natuurbank Overijssel
Opdrachtgever:	BJZ.NU
Contactpersoon:	dhr. W. Bekke Twentepoort Oost 16a 7609 RG ALMELO

Projectnummer en versie: 1111, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum: 7-9-2017
Ligging projectgebied: Blomweg 1 te Ouddorp		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

NATUURBANK OVERIJSSEL

Samenvatting

Het concrete voornemen bestaat om een hekwerk te plaatsen rondom een erf aan de Blomweg 1 in Ouddorp en op het erf 400m2 aan zonnepanelen te plaatsen. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde flora- en faunasoorten en beschermde gebieden op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit te onderzoeken. Natuurbank Overijssel is gevraagd de wettelijke consequenties in het kader van soort- en gebiedsbescherming te onderzoeken.

Op 16 augustus 2017 is het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde planten, dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten[1] geldt in Zuid-Holland een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen verstoren en te vernielen.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige vleermuis-, vogel-, amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied en bezetten sommige amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten rust- en voortplantingslocaties in het plangebied.
Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het bouwen van het hek, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende vogelsoorten niet beschermd.
Mogelijk bezetten sommige amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten rust- en/of voortplantingslocaties in het plangebied. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verwonden-doden en het verstoren-vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen' of ze zijn niet beschermd (mol & huismuis).
Vleermuizen bezetten mogelijk een verblijfplaats in het plangebied, maar deze verblijfplaats wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast. Ook worden door uitvoering van de voorgenomen activiteiten geen vleermuizen verwond of gedood.

Het plangebied ligt gedeeltelijk in het Natuurnetwerk Nederland en gedeeltelijk binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied Grevelingen. De voorgenomen activiteiten tasten de kernkwaliteiten van het NNN niet aan en de voorgenomen activiteiten leiden niet tot significante gevolgen voor het Natura2000-gebied. Er is geen nader onderzoek nodig en er hoeft geen Wnb-vergunning of ontheffing van de Verordening Ruimte 2014 aangevraagd te worden.

[1] Zie bijlage 2 van dit rapport

Conclusie
Mits bezette vogelnesten beschermd worden, dan leidt uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN en het Natura2000-gebied Grevelingen, maar de voorgenomen activiteiten hebben geen negatieve invloed op deze gebieden. Door uitvoering van de quickscan natuurwaardenonderzoek, heeft initiatiefnemer voldaan aan de onderzoeksplicht, zoals verwoord in art. 1.11 van de Wnb. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wnb aangevraagd te worden. De Wnb en de Verordening Ruimte 2014 vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
2 Het plangebied 6
2.1 Situering 6
2.2 Beschrijving van het plangebied 6
3 Voorgenomen activiteiten 7
3.1 Algemeen 7
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten 8
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer 8
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied 9
4 Gebiedsbescherming 9
4.1 Algemeen 9
4.2 Natura 2000-gebied 9
4.2.1 Ligging t.o.v. Natura2000-gebied 9
4.2.2 Beschrijving van het Natura2000-gebied Grevelingen 9
4.2.3 Instandhoudingsdoelstelling voor dit gebied 10
4.2.4 Betekenis van het planbied voor de instandhoudingsdoelen 11
4.2.5 Wettelijk kader 12
4.2.6 Effectbeoordeling 12
4.2.7 Conclusie 13
4.3 Natuurnetwerk Nederland 13
4.3.1 Algemeen 13
4.3.2 Ligging t.o.v. het NNN 13
4.3.3 Wettelijk kader 14
4.3.4 Effectbeoordeling 14
4.3.5 Conclusie 14
4.4 Slotconclusie 14
5 Soortenbescherming; het onderzoek 16
5.1 Methode 16
5.2 Verwachting 17
5.3 Resultaten 17
5.4 Toetsingskader 18
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep 19
5.6 Historische gegevens 21
5.7 Volledigheid van het onderzoek 21
6 Samenvatting en conclusies 22

1 Inleiding

Het concrete voornemen bestaat om een hekwerk te plaatsen rondom een erf aan de Blomweg 1 in Ouddorp en op het erf 400m2 aan zonnepanelen te plaatsen. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde flora- en faunasoorten en beschermde gebieden op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit te onderzoeken. Natuurbank Overijssel is gevraagd de wettelijke consequenties in het kader van soort- en gebiedsbescherming te onderzoeken. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten, dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten en Natura2000-gebied) en de Verordening Ruimte 2014 (Natuurnetwerk Natuurnetwerk).

Toepasbaarheid
De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten.
Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Wet natuurbescherming gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan.
Ten tweede wordt in deze rapportage aangeven op welke wijze de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming vereist is.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Blomweg 1 te Ouddorp. Op onderstaande afbeeldingen wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid op een luchtfoto.

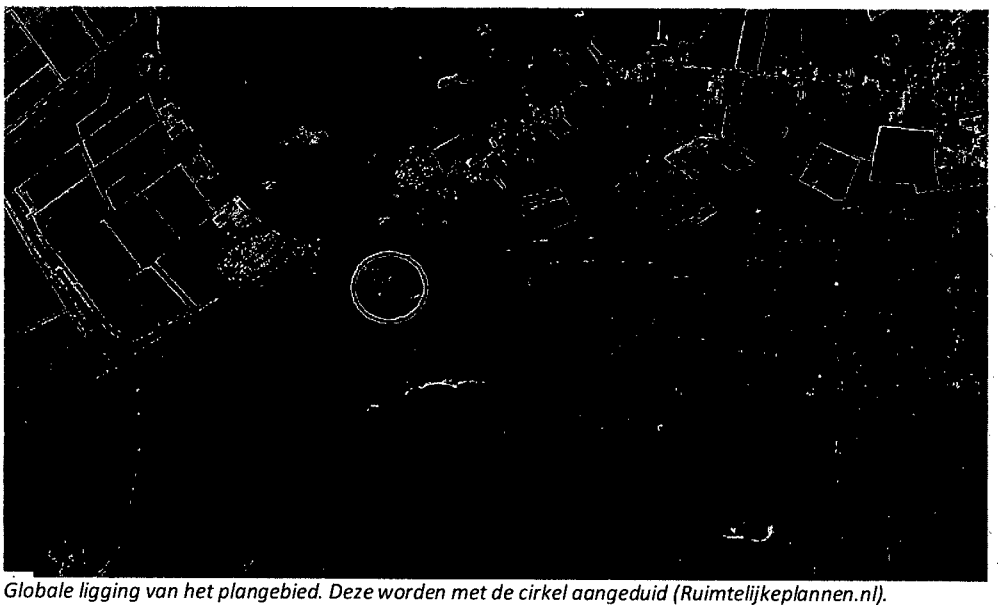

Globale ligging van het plangebied. Deze worden met de cirkel aangeduid (Ruimtelijkeplannen.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing, open water, opgaande beplanting, erfverharding en grasland. Het plangebied bestaat uit een parkachtige omgeving, waarin open water, grasland en opgaande bebouwing elkaar afwisselen. Aan de noordzijde van het plangebied staan twee gebouwencomplexen. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

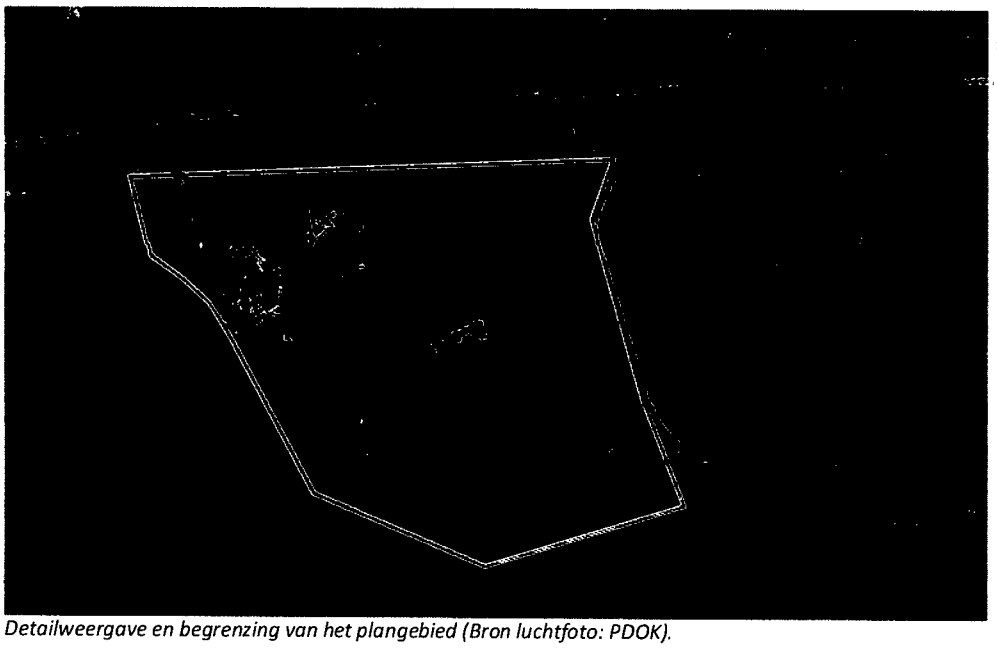

Detailweergave en begrenzing van het plangebied (Bron luchtfoto: PDOK).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het concrete voornemen bestaat om een vast hek van circa 2 meter hoog te plaatsen rondom het volledige plangebied en om in totaal 400m2 zonnepanelen te plaatsen op één locatie in het noordelijke deel van het plangebied. Het hek bevat geëlektrificeerde draden aan de bovenzijde. Op onderstaande afbeelding worden de locatie van het hekwerk en de locatie van de zonnepanelen op een luchtfoto afgebeeld.

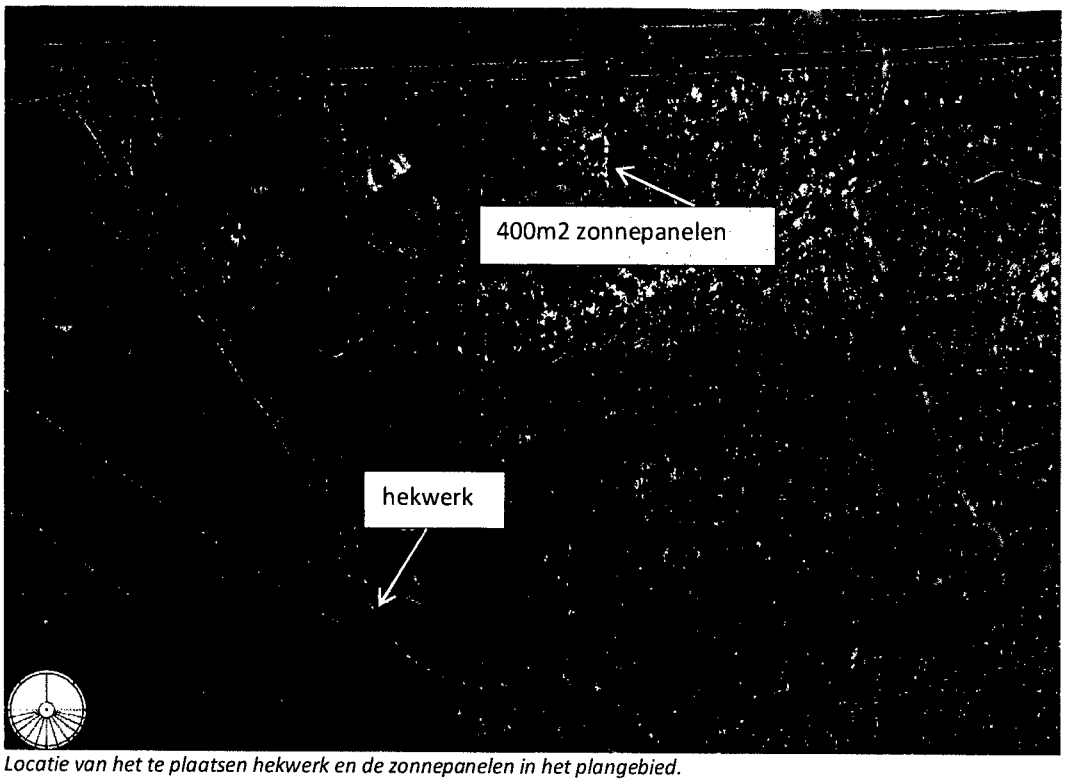

Locatie van het te plaatsen hekwerk en de zonnepanelen in het plangebied.

Weergave van het hek rondom het plangebied. Dit betreft de feitelijke situatie. Het hek is reeds geplaatst.

Weergave van de zonnepanelen. Dit betreft de feitelijke situatie. De panelen zijn reeds geplaatst.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Plaatsen hekwerk (activiteit)
- Plaatsen zonnepanelen (activiteit)
- Aanwezigheid hekwerk en zonnepanelen

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt alleen gekeken naar de uitvoering van fysieke werkzaamheden, zoals de aanleg en de aanwezigheid van het hek en de zonnepanelen in het plangebied. Bij de beoordeling van de invloedsfeer is de uitstoot van NOx (verbranden van fossiele brandstof) tijdens het plaatsen buiten beschouwing gelaten vanwege de verwaarloosbaarheid van het effect.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit wordt als lokaal beschouwd. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermde soorten of -gebieden buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot verstoring van beschermde faunasoorten of de aantasting van beschermde habitats.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk (verder NNN genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied wordt geregeld via de Wet natuurbescherming. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze habitattypen en habitatsoorten in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een vergunning in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

4.2.1 Ligging t.o.v. Natura2000-gebied

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied Grevelingen. Tot het Natura2000-gebied behoren een groot deel van het hek en de 400m2 zonnepanelen. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

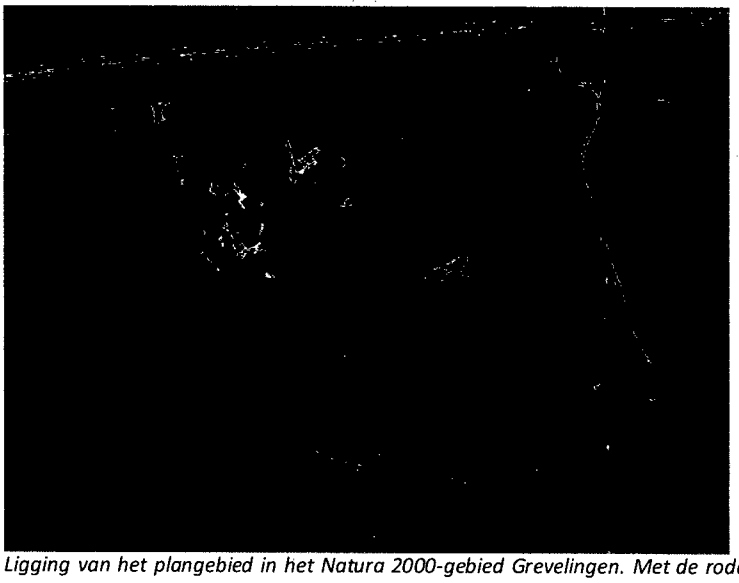

Ligging van het plangebied in het Natura 2000-gebied Grevelingen. Met de rode lijn wordt het hek aangeduid en met het rode vlak de zonnepanelen (bron: Aerius).

4.2.2 Beschrijving van het Natura2000-gebied Grevelingen

De Grevelingen is een voormalige zeearm gelegen tussen Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland. Het is sinds de afsluiting door de Deltawerken het grootste zoutwatermeer van Europa en bevat een aantal eilanden waar uitgestrekte, soortenrijke duinvalleibegroeiingen en zilte pioniergemeenschappen voorkomen, alsmede uitgestrekte oeverlanden (onder meer de Slikken van Flakkee) met zilte begroeiingen, graslanden, ruigten, struwelen en bos. Mede dankzij de geïsoleerde ligging van de eilanden (de voormalige zandplaten Hompelvoet, Veermansplaat, Kleine Veermansplaat, Grote en Kleine Stampersplaat) vormt de Grevelingen een van de belangrijkste leefgebieden voor de noordse woelmuis in Zuidwest-Nederland. Om verzoeting tegen te gaan werd in 1978 de Brouwerssluis aangelegd, die in de periode december-maart open staat en die tevens uitwisseling van visbestanden aan weerszijden mogelijk

maakt. Het meer is nu relatief arm aan nutriënten en algen en het water is helder. Sinds seizoen 1999/2000 staat de sluis vrijwel permanent open. De Grevelingen is van uitzonderlijk belang voor visetende watervogels. Het heldere water speelt hierin waarschijnlijk een rol. Voor fuut en middelste zaagbek is dit het belangrijkste overwinteringsgebied in Nederland. Ook voor kuifduiker, dodaars, lepelaar en kleine zilverreiger is het gebied van grote betekenis, terwijl geoorde futen zich in de nazomer verzamelen tot een groeiende ruiconcentratie met internationale aantrekkingskracht en een voor Nederland verder ongekende omvang. Ook voor de brilduiker, benthos/viseter, is de Grevelingen het belangrijkste overwinteringsgebied. Terwijl de kleinere en kustgebonden viseters recent sterk toenamen, is het belang van de Grevelingen voor fuut, aalscholver, middelste zaagbek en brilduiker rond 1999 verminderd, mogelijk in samenhang met het gewijzigde sluisbeheer. Een minder gunstige situatie kan ook ontstaan door het optreden van stratificatie in de diepere delen, die invloed kan hebben op de visstand. Stratificatie is gerelateerd aan beperkingen in doorstroming en peilvariatie. Behalve voor viseters is het gebied verder van belang voor enkele ganzen, eenden en steltlopers, met name brandgans en strandplevier. Voor steltlopers die in de noordtak van de Oosterschelde foerageren is het gebied tevens van belang als hoogwatervluchtplaats. Kanoeten, die wat hogere eisen stellen aan hoogwatervluchtplaatsen (buitendijkse, verstoringsvrije schorren en ondiepten) overtijen bijv. bij Battenoord en Herkingen.Zeer belangrijk broedgebied voor kustbroedvogels van zandplaten en schelpenstrandjes (kluut, bontbekplevier, strandplevier, grote stern, visdief en dwergstern) (bron: Synbiosys.alterra).

4.2.3 Instandhoudingsdoelstelling voor dit gebied

Het Natura2000-gebied Grevelingen is aangewezen als Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Voor het gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor Habitattypen, Habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels. In onderstaande tabellen worden de Habitattypen, Habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels waarvoor in het Natura2000-gebied instandhoudingsdoelen gelden opgesomd.

Habitattypen	Habitatsoorten
Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	*Noordse woelmuis
Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	Groenknolorchis
Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	
*Grijze duinen (kalkarm)	
Duindoornstruwelen	
Kruipwilgstruwelen	
Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	
Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	

Broedvogels	Niet-broedvogels
Bruine Kiekendief	Dodaars
Kluut	Fuut
Bontbekplevier	Kuifduiker
Strandplevier	Geoorde fuut
Grote stern	Aalscholver
Visdief	Kleine Zilverreiger
Dwergstern	Lepelaar
	Kleine Zwaan
	Kolgans
	Grauwe Gans
	Brandgans
	Rotgans
	Bergeend
	Smient
	Krakeend
	Wintertaling
	Wilde eend
	Pijlstaart
	Slobeend
	Brilduiker
	Middelste Zaagbek

	Slechtvalk
	Meerkoet
	Scholekster
	Kluut
	Bontbekplevier
	Strandplevier
	Goudplevier
	Zilverplevier
	Bonte strandloper
	Rosse grutto
	Wulp
	Tureluur
	Steenloper

4.2.4 Betekenis van het planbied voor de instandhoudingsdoelen

In onderstaande alinea wordt de betekenis van het plangebied als onderdeel van het Natura2000-gebied Grevelingen voor Habitattypen, Habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels besproken.

Habitattypen

Geen van de Habitattypen waarvoor in het Natura2000-gebied een instandhoudingsdoelstelling geldt, komt voor in het plangebied. Alleen habitattype H2160 (Duindoornstruweel) komt voor in de omgeving van het plangebied (zie onder).

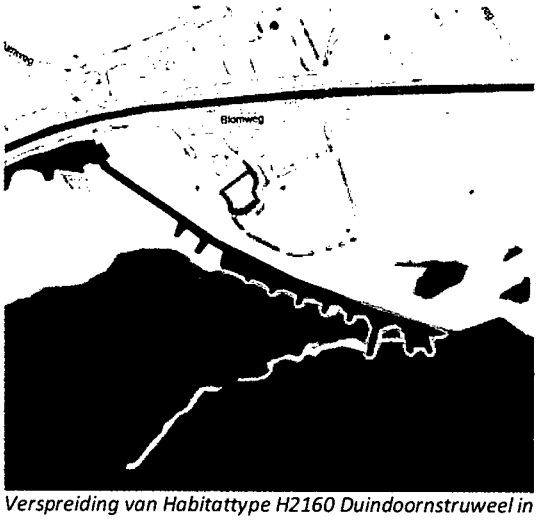

Verspreiding van Habitattype H2160 Duindoornstruweel in de omgeving van het plangebied (bron: Aerius).

Habitatsoorten

Het plangebied behoort niet tot het functionele leefgebied van de beide Habitatsoorten waarvoor een instandhoudingsdoelstelling geldt in het Natura2000-gebied Grevelingen. Het plangebied wordt als een ongeschikte habitat voor deze soorten beschouwd. Gegevens van waarneming.nl ondersteunen deze conclusie.

Broedvogels

Het plangebied behoort niet tot het functionele leefgebied van de broedvogels waarvoor een instandhoudingsdoelstelling geldt in het Natura2000-gebied Grevelingen. Het plangebied wordt als een ongeschikte habitat voor deze soorten beschouwd. Gegevens van waarneming.nl ondersteunen deze conclusie.

Niet broedvogels

De aanwezigheid van enkele soort van de lijst van niet-broedvogels in het plangebied, waarvoor een instandhoudingsdoelstelling geldt in het Natura2000-gebied Grevelingen, zoals wilde eend, bergeend, meerkoet, aalscholver en scholekster kan op basis van een beoordeling van de landschappelijke karakteristieken niet uitgesloten worden. Het plangebied heeft echter nauwelijks betekenis als functioneel leefgebied en het gaat daarbij mogelijk om enkele individuen die in het plangebied verblijven om te rusten of te foerageren. Het plangebied wordt niet beschouwd als het 'gebruikelijke habitat' van deze soorten.

Beheerplan
Er zijn geen aanwijzingen dat het plangebied nodig voor het uitvoeren van beheeringrepen of het vergroten van leefgebied van habitattypen, Habitatsoorten, broedvogels of niet-broedvogels (Synbiosys.Alterra 2017).

Conclusie
Het plangebied behoort niet tot het functionele leefgebied habitattypen, Habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden in het Natura2000-gebied Grevelingen en voor het plangebied zijn geen concrete plannen voor herinrichting van de buitenruimte t.b.v. de instandhoudingsdoelen.

4.2.5 Wettelijk kader

De bescherming van Natura2000-gebied is geregeld in de Wet natuurbescherming. In de Wnb staat over de bescherming van Natura2000-gebied het volgende vermeld:

- *Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.*
- *Indien het project afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dan moet een passende beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied. Slechts indien uit de passende beoordeling de zekerheid wordt verkregen dat het plan, dan wel project, de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast, wordt de vergunning verleend.*
- *Als de zekerheid niet kan worden verkregen, dan kan een vergunning alleen worden verleend als er geen alternatieve oplossingen zijn, er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen (de zgn. "**ADC-toets**").*
- *Onder de Nbw staat deze systematiek verspreid over een groot aantal artikelen (19d-19h). De Wnb zal dit terugbrengen naar drie artikelen (2.7-2.9). De systematiek wordt hierdoor overzichtelijker en transparanter.*

4.2.6 Effectbeoordeling

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied, maar het plangebied behoort niet tot het functionele leefgebied van de doelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn opgesteld. Ook is het plangebied niet van belang bij de duurzame veiligstelling van de instandhoudingsdoelen. Door het plaatsen van het hek en de zonnepanelen wordt geen Habitattype vernield en de ingrepen hebben geen negatief effect op Habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels. Het plangebied wordt niet genoemd in het beheerplan en niet in de vastgestelde PAS-maatregelen. De voorgenomen activiteiten hebben geen significant effect op de doelsoorten van het Natura2000-gebied.

4.2.7 Conclusie

De voorgenomen activiteiten hebben geen significante gevolgen op de Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen voortoets of Milieueffectrapportage opgesteld te worden.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

4.3.1 Algemeen

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Vanwege het grote belang voor de biodiversiteit en de betekenis voor de kwaliteit van de leefomgeving en regionale economie geldt een beschermingsregime voor het gehele NNN (voorheen EHS). Voor het NNN geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kernmerken en waarden van het gebied. In de verordening is het "nee, tenzij"-regime vast gelegd. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Er kan echter aanleiding zijn om toch ontwikkelingen toe te staan. De mogelijkheid om een uitzondering te maken op de algemene lijn van behoud en duurzame ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden, is aan strikte voorwaarden gebonden. Uiteraard geldt ook hier dat de generieke regeling van toepassing blijft (zoals de toepassing van de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken) Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN' waarbij tevens zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn.

De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het 'nee, tenzij'-principe en de overige spelregels hebben is opgenomen in de Verordening Ruimte 2014 van de Provincie Zuid-Holland. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

4.3.2 Ligging t.o.v. het NNN

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. Een deel van het hek aan de west- en oostzijde vallen binnen het NNN. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied in het NNN weergegeven. Op de afbeelding is tevens het deel van het hek afgebeeld dat binnen de begrenzing van het NNN ligt.

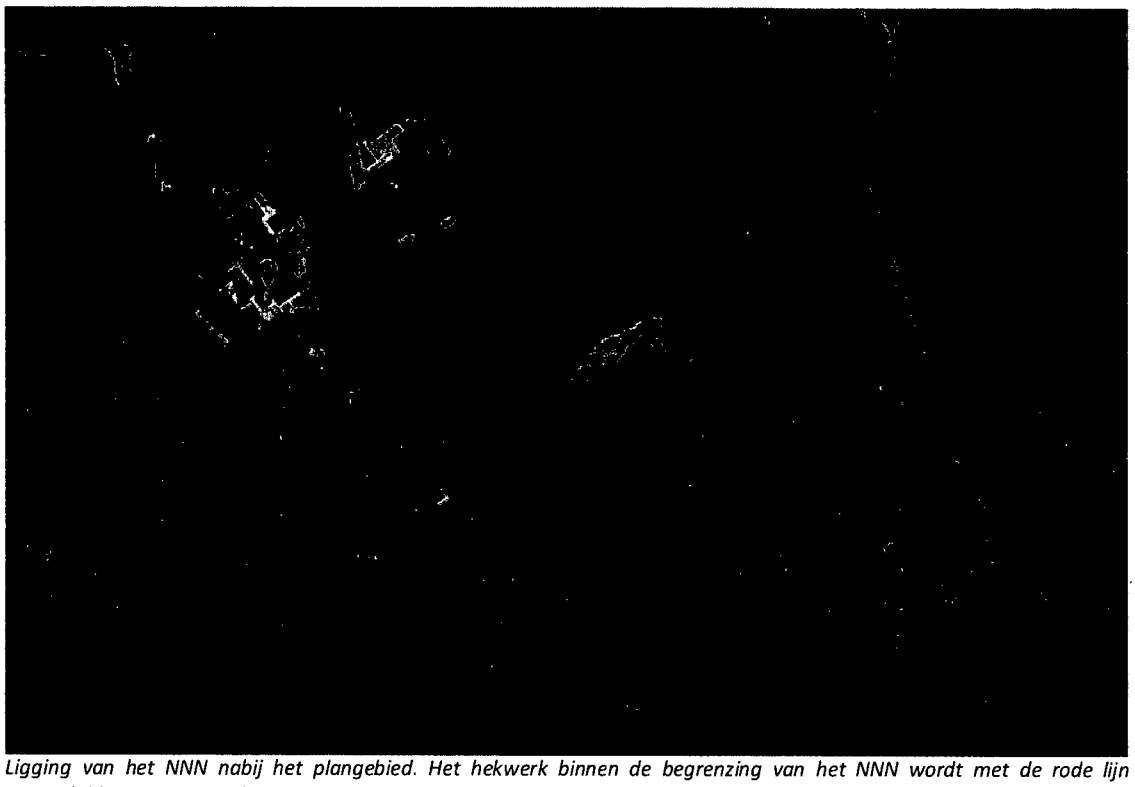

Ligging van het NNN nabij het plangebied. Het hekwerk binnen de begrenzing van het NNN wordt met de rode lijn aangeduid. Het NNN wordt met de groene arcering aangeduid (Bron: Provincie Zuid-Holland).

4.3.3 Wettelijk kader

De veiligstelling van het NNN is geregeld via de Verordening Ruimte 2014 van de Provincie Zuid-Holland. De Verordening zegt over het NNN het volgende;

'Een bestemmingsplan voor gronden binnen het Natuurnetwerk Nederland, onderverdeeld in bestaande en nieuwe natuur, waternatuurgebied en ecologische verbinding, wijst geen bestemmingen aan die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden'.

4.3.4 Effectbeoordeling

Door het plaatsen van het hekwerk, langs de randen van het NNN wordt de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aangetast. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in en rond het plangebied hangen nauw samen met de landschappelijke kwaliteiten en waarden van open water, schorren en duinen. Deze waarden ontbreken in het plangebied.

4.3.5 Conclusie

De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in het plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN en gedeeltelijk binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied Grevelingen. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot een significant effect op de instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied. Ook hebben de voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in het

plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er is geen Wnb-vergunning vereist om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 16 augustus 2017 tijdens de daglichtperiode (middag) bezocht. Het plangebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x60) en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door ervaren ecoloog[2]
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland
- Atlas van de zoogdieren van Nederland
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora

Het weer tijdens het veldbezoek

Half bewolkt, droog, 21°C, matige wind uit zuidwesten.

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle potentiële broedvogelsoorten in het plangebied vast te kunnen stellen omdat het onderzoek is uitgevoerd buiten de broedtijd van de meeste vogelsoorten. Half augustus hebben alleen soorten als kleine karekiet, houtduif en kerkuil mogelijk nog bezette nesten. Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het plangebied voor vogels en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar vogels.

Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar deze dieren. Er is in het plangebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het plangebied duiden zoals holen, nesten, graaf-, krab- en bijtsporen, haren, prooiresten en uitwerpselen.

Vleermuizen

Het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen en is er gezocht naar (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen. Er is onder andere gekeken naar uitwerpselen, smeerranden langs invliegopeningen en prooiresten. De in het plangebied aanwezige bebouwing is niet onderzocht op

[2] Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreise. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland.

de aanwezigheid van vleermuizen. De functie van het plangebied als foerageergebied en vliegroute is beoordeeld op basis van landschappelijke kenmerken, beheer en inrichting.

Amfibieën
Het plangebied is visueel onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën. Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het plangebied voor amfibieën en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Overige soorten
Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige beschermde soorten als dag- en nachtvlinders, reptielen, libellen, vissen, bladmossen, sporenplantenvaren (kleine vlotvaren), haften (oeveraas), kevers en kreeftachtigen (Europese rivierkreeft) omdat het plangebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten.

5.2 Verwachting
Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat beschermde soorten van onderstaande soortgroepen in het gebied voorkomen:

- Vogels
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen
- Amfibieën

5.3 Resultaten
In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het plangebied vastgesteld zijn, zeer waarschijnlijk in het plangebied voorkomen of soorten waarvan het plangebied een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken. Het plangebied behoort niet tot de groeiplaats van beschermde plantensoorten.

Vogels
Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van vele vogelsoorten. Het merendeel van deze soorten benut het plangebied als foerageergebied maar soorten als meerkoet, wilde eend, nijlgans, waterhoen, merel, zanglijster, vink, tjiftjaf, zwartkop, bonte vliegenvanger, winterkoning, heggenmus, roodborst, witte kwikstaart, houtduif, koolmees, pimpelmees, zwarte kraai, gaai, ekster en groenling nestelen mogelijk in het plangebied. Deze soorten kunnen nestelen in nestkasten, in bomen en struiken, op het water en in de dichte vegetatie in het plangebied. Er zijn in het plangebied geen huismussen waargenomen.

Grondgebonden zoogdieren
Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van kleine grondgebonden zoogdiersoorten als mol, huismuis, huisspitsmuis, bosmuis, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis en veldmuis. Het hekwerk rondom het plangebied maakt het voor grotere grondgebonden zoogdieren (vooralsnog) onmogelijk om het plangebied te betreden, al lijkt dat voor het konijn een kwestie van maanden voordat die zich er weer kan vestigen.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Er zijn in het plangebied geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden die op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in het plangebied duiden. Potentiële verblijfplaatsen in bomen ontbreken in het plangebied. Opgemerkt moet worden dat de geschiktheid van de bebouwing als verblijfplaats voor vleermuizen niet is onderzocht.

Foerageergebied
Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer van het plangebied, kan de functie van het plangebied als foerageergebied ingeschat worden.

Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het aannemelijk dat verschillende vleermuissoorten het plangebied benutten als foerageergebied. Daarbij gaat het wellicht om soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, water- en meervleermuis. Deze soorten foerageren waarschijnlijk rond de opgaande beplanting, de bebouwing, boven het grasland en boven het water. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is vrij beperkt vanwege de kleine oppervlakte en de beschikbaarheid van gelijkwaardig geschikt foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied.

Vliegroutes
Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen vliegen, maar op basis van een beoordeling van aanwezige landschapsstructuren, kan de functie van het plangebied als vliegroute redelijk ingeschat worden.

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormige landschapsstructuur en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen.

Amfibieën
Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het niet uitgesloten dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige amfibieënsoorten als kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad en mogelijk bastaardkikker behoort. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied mogelijk als foerageergebied, terwijl kleine watersalamander, bastaardkikker en gewone pad er mogelijk ook rust- en voortplantingsplaatsen bezetten. Het gebied lijkt minder geschikt als rust- en voortplantingslocatie voor de rugstreeppad.
Amfibieën benutten de in het plangebied aanwezige waren mogelijk als voortplantingslocaties en bezetten mogelijk een winterrustplaats in de strooisellaag, onder tegels, takkenbossen, in holen in de grond of hopen groenafval.

Overige soorten
Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader
Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk doden en vangen en de vaste voortplantings- en rustplaatsen van deze soorten opzettelijk beschadigen of vernielen, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Zuid-Holland van kracht.

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op verwonden en doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Op het moment van schrijven van dit rapport is er geen goedgekeurde gedragscode van kracht voor de voorgenoemde activiteiten.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te doden en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels
Door het bouwen van het hek worden mogelijk vogelnesten in struiken en in dichte vegetatie op de grond nabij het hek verstoord of vernield. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om de voorgenomen activiteiten uit te voeren is augustus-februari.

Nadat het hek en de zonnepanelen zijn geplaatst hebben deze geen negatief effect op vogels en hun functionele leefgebied.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten worden geen vleermuizen verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen verstoord of vernield. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt daarom niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Foerageergebied
Het plangebied heeft geen effect op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt daarom niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Vliegroute
Het plangebied vormt geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt daarom niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Grondgebonden zoogdieren
Door het bouwen van het hek en het plaatsen van de zonnepanelen worden mogelijk grondgebonden zoogdieren verwond en/of gedood en worden mogelijk rust- en/of voortplantingsplaatsen verstoord of vernield. Voor de in het plangebied voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten die rust- of voortplantingslocaties in het plangebied bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verwonden-doden en het verstoren-vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen' of ze zijn niet beschermd (mol). In het kader van de zorgplicht worden geen specifieke maatregelen noodzakelijk geacht om onnodig lijden te voorkomen. Dergelijke maatregelen zijn voor de soorten die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, niet effectief. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd

te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Nadat het hek en de zonnepanelen zijn geplaatst hebben deze geen negatief effect op grondgebonden zoogdieren en hun functionele leefgebied.

Amfibieën
Door het bouwen van het hek en het plaatsen van zonnepanelen worden mogelijk amfibieën verwond en/of gedood en worden mogelijk rustplaatsen verstoord en/of vernield. Voor de in het plangebied voorkomende amfibieënsoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verwonden-doden en het verstoren-vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen'. In het kader van de zorgplicht worden geen specifieke maatregelen noodzakelijk geacht om onnodig lijden te voorkomen. Dergelijke maatregelen zijn voor de in het plangebied voorkomende soorten, niet effectief. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Nadat het hek en de zonnepanelen zijn geplaatst hebben deze geen negatief effect op amfibieën en hun functionele leefgebied.

Overige soorten
Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren; rust- en/of voortplantingslocaties	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling of soorten zijn niet beschermd (mol, huismuis).	Geen
Grondgebonden zoogdiersoorten; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing, functie wordt niet aangetast en functie is niet beschermd	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Vogels; bezette nesten	Mogelijk diverse soorten	Art. 3.1 lid 2, 3.1 lid 2.	Bebouwing slopen buiten de voortplantingsperiode van vogels.
Vleermuizen; rust- en verblijfplaatsen en vliegroute	Onbekend	Niet van toepassing.	Geen
Vleermuizen; foerageergebied	Mogelijk diverse soorten	Niet van toepassing, functie wordt niet aangetast.	Geen
Amfibieën; foerageergebied	Mogelijk diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling of soorten zijn niet beschermd.	Geen
Amfibieën; rust- en voortplantingslocaties	Niet aanwezig	Niet van toepassing.	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing.	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden.

6 Samenvatting en conclusies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten[3] geldt in Zuid-Holland een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen verstoren en te vernielen.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige vleermuis-, vogel-, amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied en bezetten sommige amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten rust- en voortplantingslocaties in het plangebied.
Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het bouwen van het hek, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende vogelsoorten niet beschermd.
Mogelijk bezetten sommige amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten rust- en/of voortplantingslocaties in het plangebied. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verwonden-doden en het verstoren-vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen' of ze zijn niet beschermd (mol).
Vleermuizen bezetten mogelijk een verblijfplaats in het plangebied, maar deze verblijfplaats wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast. Ook worden door uitvoering van de voorgenomen activiteiten geen vleermuizen verwond of gedood.

Het plangebied ligt gedeeltelijk in het Natuurnetwerk Nederland en binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied Grevelingen. De voorgenomen activiteiten tasten de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het NNN niet aan en de voorgenomen activiteiten leiden niet tot significante gevolgen voor het Natura2000-gebied. Er is geen nader onderzoek nodig en er hoeft geen Wnb-vergunning of ontheffing van de Verordening Ruimte 2014 aangevraagd te worden.

Conclusie
Mits bezette vogelnesten beschermd worden, dan leidt uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN en het Natura2000-gebied Grevelingen, maar de voorgenomen activiteiten hebben geen negatieve invloed op deze gebieden. Door uitvoering van de quickscan natuurwaardenonderzoek, heeft initiatiefnemer voldaan aan de onderzoeksplicht, zoals verwoord in art. 1.11 van de Wnb. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wnb aangevraagd te worden. De Wnb en de Verordening Ruimte 2014 vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

[3] Zie bijlage 2 van dit rapport

Bijlagen:
Bijlage 1. De natuurkalender
Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming
Bijlage 3. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

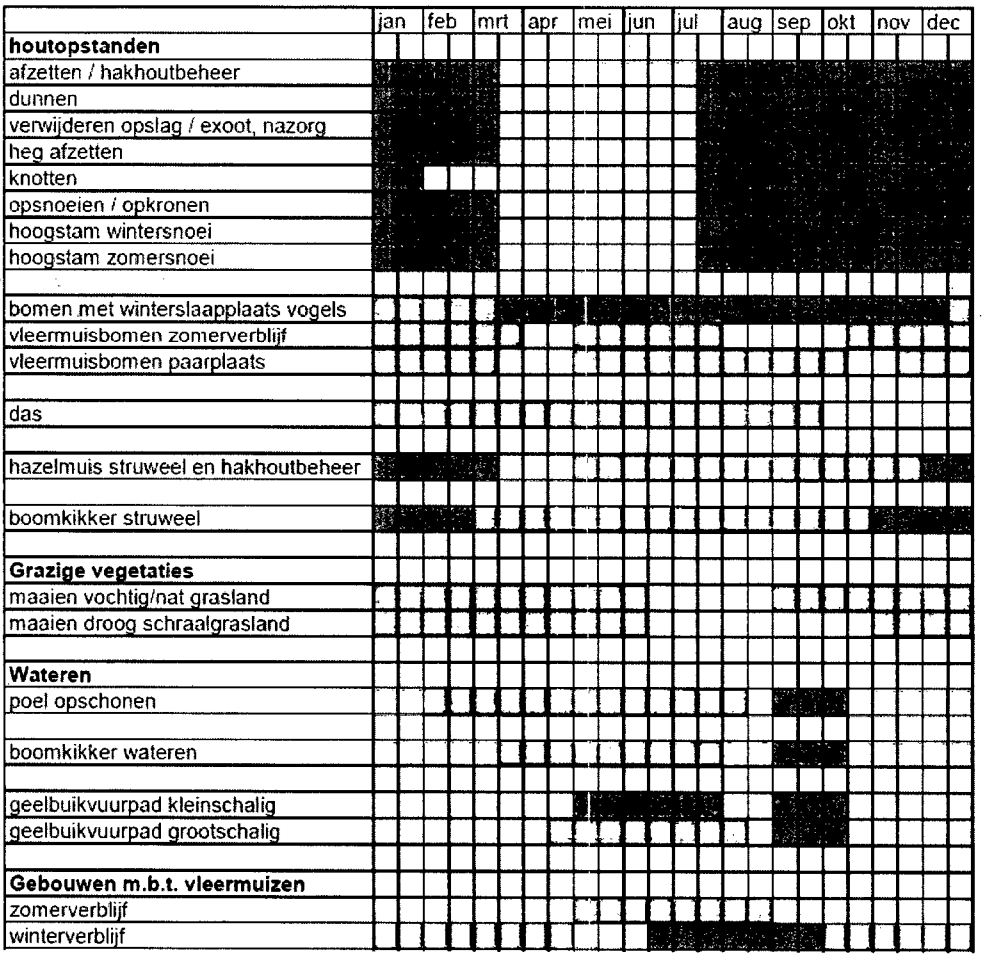

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2
Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes
De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het 'nee, tenzij principe'
De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten
Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving
Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?
De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten
In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibiëen	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibiëen	gewone pad	Bufo bufo
Amfibiëen	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibiëen	meerkikker	Pelophylax ridibundus
Amfibiëen	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crocidura russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	Mustela nivalis
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt in de Provincie Zuid-Holland als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Bijlage 3. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/

https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/

http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol (vleermuisprotocol)

http://genesis.aerius.nl/calculator